

Rizika reformy doktorského studia¹

JIŘÍ GROSMAN, ŠTĚPÁN JURAJDA, DANIEL MÜNICH

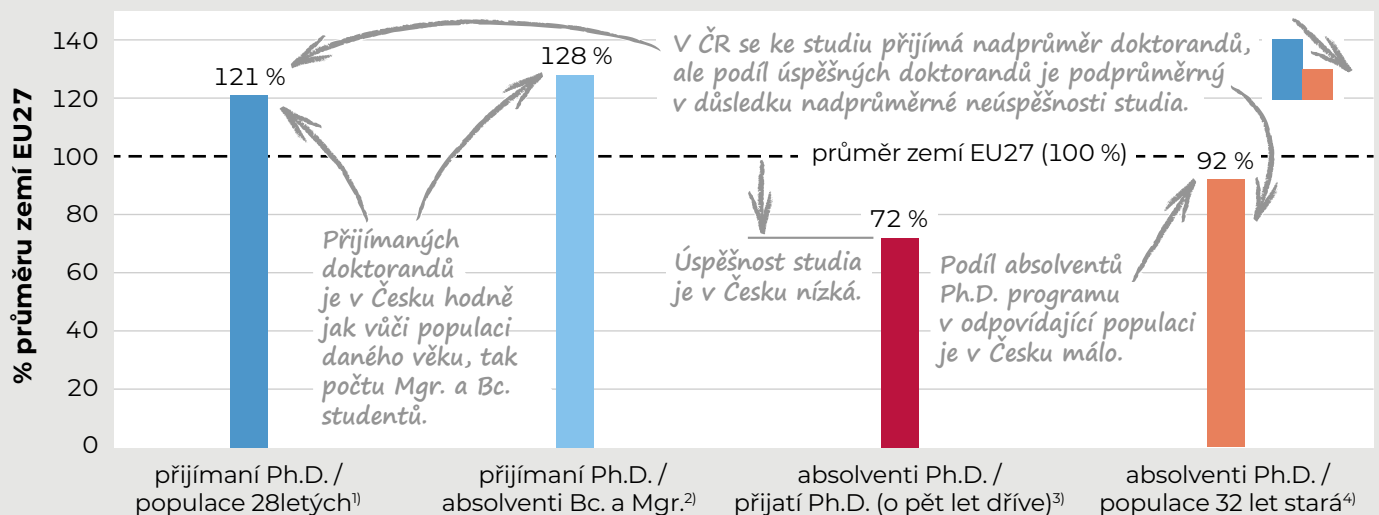
Shrnutí

Systém financování doktorského studia v České republice je dlouhodobě neefektivní. Dokončovaná reforma² má za cíl efektivitu systému výrazně zvýšit. V tomto krátkém textu upozorňujeme na potenciální problémy spojené s rozdělováním veřejné finanční podpory doktorského studia mezi vysoké školy. Problematické by bylo rozdělování podpory založené dominantně na míře úspěšného dokončování studií. Alokace veřejné podpory doktorského studia by vedle opodstatněných národních oborových priorit měla zohledňovat výsledky hodnocení kvality vědy na vysokých školách a úspěšnost v kariéerním umisťování absolventů.

I. Neefektivní systém

Do doktorských studijních programů (Ph.D.) byl v České republice (ČR) po více než dvě dekády přijímán poměrně vysoký počet studentů. Oproti průměru zemí EU27 je v ČR do těchto programů přijímán o 21 % vyšší podíl věkové kohorty (Graf 1).

Graf 1: Indikátory doktorských programů České republiky v % průměru zemí EU27

1) Přijetí studenti do Ph.D. programů v roce 2016 na populaci osob starých 28 let v tom roce.

2) Přijetí studenti do Ph.D. programů v roce 2016 na absolventech Bc. a Mgr. programů v tom roce.

3) Absolventi Ph.D. programů v roce 2021 z přijatých studentů Ph.D. v roce 2016.

4) Absolventi Ph.D. programů v roce 2021 na populaci osob starých 32 let v roce 2021

Zdroj: Vlastní výpočty na datech Eurostatu

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK (CERGE). Za cenné komentáře a rady ke konceptu studie autoři děkují Vlastimilu Růžičkovi a Martinu Gregorovi. Autoři děkují Janu Hrabovi za odborné konzultace k datům MŠMT. Případné chyby však jdou pouze na vrub autorů. Studie byla vydána i díky podpoře Akademie věd ČR v rámci výzkumného programu Strategie AV21 Společnost v pohybu.

² Jde o novelizaci zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a dalších souvisejících zákonů <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCNUTLVWM/>

Podíl přijímaných Ph.D. studentů na počtu absolventů bakalářských (Bc.) a magisterských (Mgr.) programů je vyšší než průměr EU27 dokonce o 28 %. Přijímání ke studiu totiž dosud bylo regulováno pouze mírně, a to hlavně požadavkem na akreditaci doktorského programu. O počtech přijímaných doktorandů rozhodovaly samotné školy. Neefektivnost systému je nepochybně i v tom, že doktorská studia ve výsledku v průměru trvají v ČR velmi dlouhou dobu a relativně nízký podíl z nich končí úspěšně. Podíl čerstvých Ph.D. absolventů na počtu původně přijatých do studia o pět let dříve, tj. *kohortní míra* dokončování studia, je v ČR o 28 % pod průměrem zemí EU27. V konečném důsledku je tak v ČR o 8 % méně absolventů (vůči populaci staré 32 let), než je průměr zemí EU27 (viz **Graf 1**).³

Náklady připadající na jednoho úspěšného absolventa Ph.D. jsou vysoké. Vysoký počet doktorandů a nízká úspěšnost dokončování studia jsou také jedním z důvodů, proč je veřejná podpora připadající na jednoho doktoranda ročně poměrně nízká a nízká jsou i doktorandská stipendia. Výše stipendií dlouhodobě zaostávala za vývojem cenové hladiny, mezd a nákladů na základní živobytí. Je přirozené, že v takovém systému nadanější studenti dají přednost pracovní kariéře nebo doktorskému studiu v zahraničí. Doktorandy pak nízká stipendia tlačí k výdělečné činnosti při studiu, která s jejich studiem nemusí souviset a odvádí od něj. Rozdíly v kvalitě programů hrají jen minimální roli pro výši veřejné podpory. Vysokoškolská pracoviště tak stávající systém nemotivuje k obezřetnému a náročnému výběru doktorandů, k jejich kvalitní supervizi a k vytváření tlaku na včasné a úspěšné dokončování studií. A je možné, že se doktorské, tj. vědecké vzdělávání odehrává s veřejnou podporou i tam, kde vědecká práce školitelů není na vysoké úrovni.

Většinu českých vysokých škol také tíží vysoký stupeň akademického *inbreedingu*.⁴ Jde o fenomén, kdy vysoké školy najímají do pozic odborných asistentů své vlastní absolventy doktorského studia. I tento nezdravý fenomén by reforma mohla omezit. Reforma by v ideální podobě soustředila veřejnou podporu vědeckého vzdělávání na nejkvalitnějších pracovištích v jednotlivých vědních oborech. Vědecky méně ambicióznější vysoké školy by pak absolventy těchto programů najímaly jako své kmenové pracovníky, což by *inbreeding* snižovalo.

II. Reformní záměry

Připravovaná reforma financování Ph.D. programů chce výrazným způsobem zredukovat počet přijímaných studentů. Jejich nižší počty by při zachování celkového rozpočtu veřejné podpory Ph.D. studií na národní úrovni (rozpočtová neutralita) měly umožnit výrazné zvýšení dotace škoře a průměrného stipendia připadajícího na jednoho studenta. Klíčový pro výsledek reformy financování však bude způsob rozdělování veřejné podpory doktorského studia mezi vysoké školy. Bez výrazné redukce počtu přijímaných doktorandů nebude možné, při dodržení rozpočtové neutrality, dosáhnout zvýšení stipendií, což je hlavním cílem reformy. Pokud by však došlo k většímu snížení počtu doktorandů v kvalitnějších a více poptávaných oborech, reforma by se minula cíle.

Pečlivější výběr studujících při současně přibližném zachování počtu absolvujících bude znamenat možnost jednotlivým studujícím věnovat větší prostor pro jejich individuální rozvoj a samostatnou tvůrčí činnost. Zdroj: Důvodová zpráva MŠMT k novele VŠ zákona.

Důvodová zpráva k novele zákona uvádí (str. 73): *Finanční prostředky po zavedení nové právní úpravy vysokým školám na částečné financování doktorských studijních příjmů budou přiznávány při zohlednění*

³ Míra dokončování Ph.D. studií v roce 2020 byla v důsledku covid-19 nižší jak v ČR, tak v průměru zemí EU27. Po pandemii se však opět přiblížila úrovní před rokem 2020.

⁴ K míře *inbreedingu* podrobněji viz studie IDEA Srholec a Macháček (2020): Odkud se rekrutují výzkumníci na univerzitách? <https://idea.cerge-ei.cz/studies/odkud-se-rekrutuji-vyzkumnici-na-univerzitach>

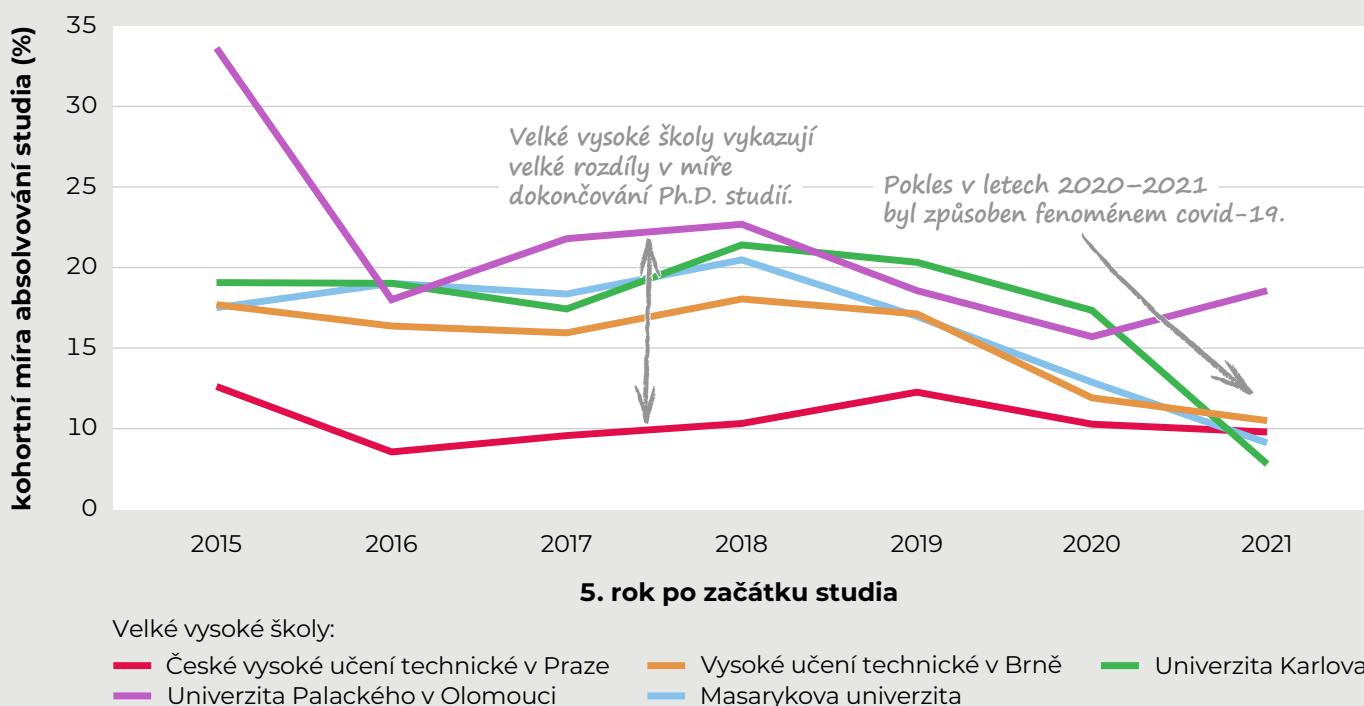
několika kritérií – kvality vysoké školy (v souladu se závěry z hodnocení výzkumných organizací metodikou hodnocení výzkumných organizací a výsledků ukončených programů), podílu na celkovém počtu doktorandů za uplynulých 5 let a studijní neúspěšnosti a délky studia doktorandů na dané vysoké škole. Reforma tedy zamýšlí podporu doktorského studia rozdělovat vedle počtu doktorandů na základě těchto ukazatelů:

1. Kvalita vědy na vysoké škole.
2. Studijní úspěšnost Ph.D. studií, potažmo míra dokončování studií.

III. Míra dokončování studia a kvalita vědy

Míra dokončování doktorského studia je snadno měřitelný ukazatel a podle důvodové zprávy se má stát jedním z hlavních indikátorů pro alokaci celkové veřejné podpory mezi VŠ, a tedy pravděpodobně i následně určujícím indikátorem při rozdělení prostředků uvnitř VŠ. Je proto důležité si položit otázku, nakolik míra úspěšného dokončování studií koreluje s kvalitou doktorských programů. Jelikož jde o programy vědeckého vzdělání, pro tento účel níže sledujeme korelaci dokončování s výsledky hodnocení vědy.

Graf 2: Míra dokončování doktorských studií 5 let od jejich započetí – velké vysoké školy
(% absolventů z přijatých ke studiu před 5 lety)

Zdroj: Statistiky MŠMT

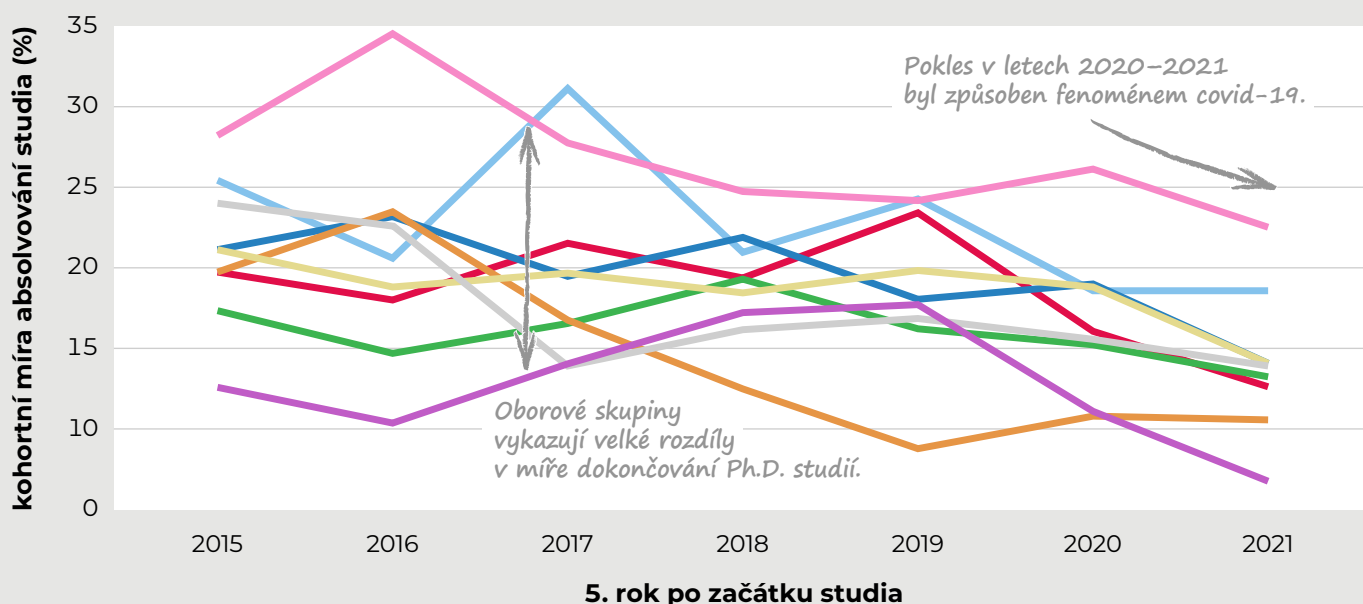
Graf 2 ukazuje kohortní míru dokončování Ph.D. studií pěti největších VŠ. Za pozornost zde stojí ČVUT, které vykazuje nízkou míru dokončování (po pěti letech studia), kolem 10 %.⁵

⁵ Tyto rozdíly se stírají pro delší interval vyhodnocování míry dokončování studia.

Kohortní míra dokončování studia: V této empirické analýze doktorských studií pracujeme s tzv. kohortním konceptem. Jeho podstatou je, že sledované indikátory jsou založené na tom, jak studenti přijatí ke studiu v určitém roce prochází studiem. Počty (ne)úspěšných absolventů dle roku přijetí jsou pak vyjadřovány jako podíl na studentech přijatých ke studiu v konkrétním roce. Tento přístup představuje metodologicky vhodnější alternativu k někdy používaným průřezovým indikátorům, které rok přijetí ke studiu nerozlišují.

Graf 3: Míra dokončování doktorských studií 5 let od jejich započetí – podle oborových skupin

(% absolventů z přijatých ke studiu před 5 lety)

Oborové skupiny (ISCED-F):

- 01 Vzdělávání a výchova
- 02 Umění a humanitní vědy
- 03 Společenské vědy, žurnalistika a informační vědy
- 04 Obchod, administrativa a právo
- 05 Přírodní vědy, matematika a statistika
- 06 Informační a komunikační technologie (ICT)
- 07 Technika, výroba a stavebnictví
- 08 Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství
- 09 Zdravotnictví a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky

Zdroj: Statistika MŠMT a vlastní výpočty

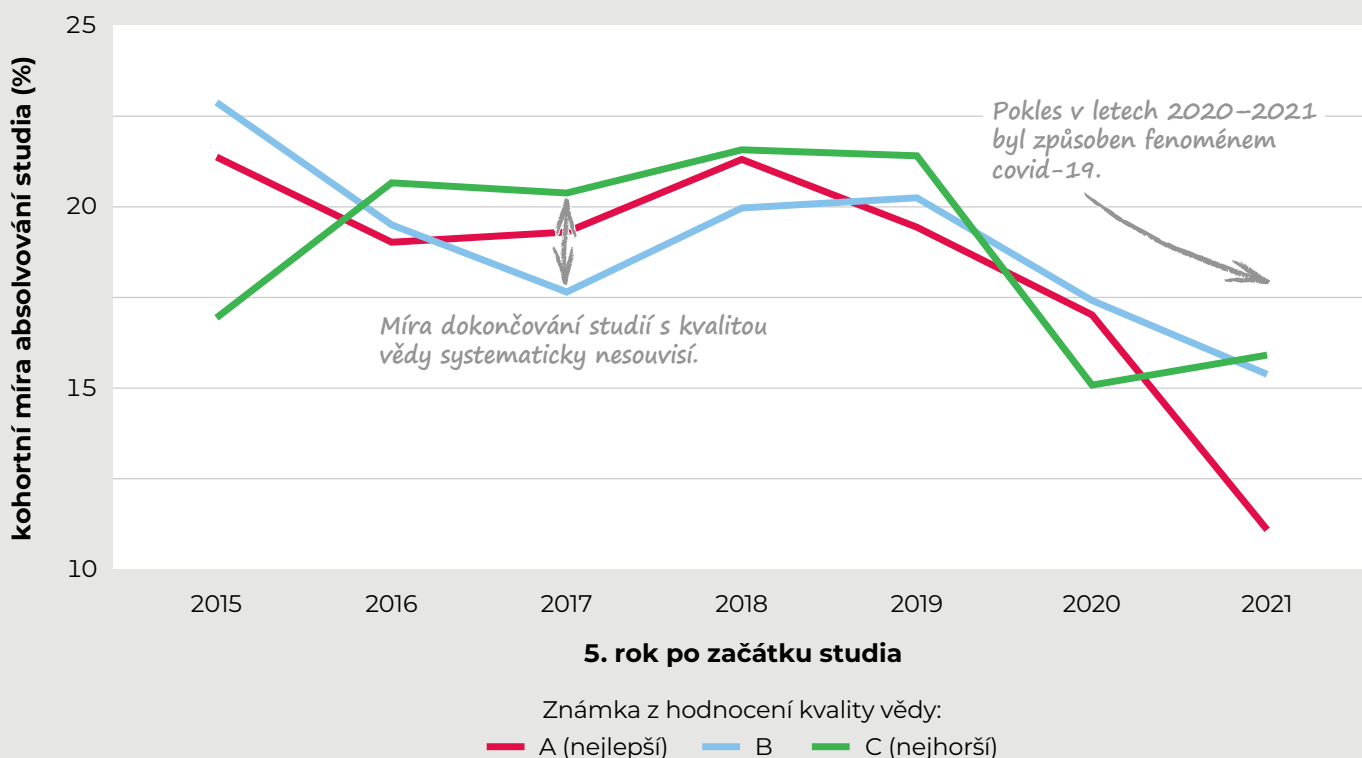
Graf 3 ukazuje stejnou kohortní míru dokončování Ph.D. studií jako **Graf 2**, ale napříč oborovými skupinami. Rozdíly mezi skupinami zastiňují fluktuace u kohort přijatých ke studiu krátce před pandemií COVID-19. Mezi oborovými skupinami očividně existují dramatické rozdíly.⁶ Nejvyšší míru dokončování mezi 25 až 35 % vykazují zemědělské vědy (zemědělství, lesnictví, rybářství, veterinářství). Naopak jednu z nejnižších měr okolo 10 % ke konci sledovaného období vykazují společenské vědy (společenské vědy, žurnalistika a informační vědy) a informatika (informační a komunikační technologie). Je zřejmé, že míra

⁶ Základní jednotkou použitou k zařazení do oborové skupiny pro účely výpočtu je fakulta vysoké školy.

dokončování studií je oborově specifická a nemá nutně vazbu na kvalitu programů, potažmo kvalitu vědy. To dokladuje i níže prezentované srovnání s výsledky hodnocení vědy na VŠ.⁷

Graf 4 ukazuje míru dokončování studií pro tři vědecky různě kvalitní skupiny vysokých škol.⁸ Data jsou napříč VŠ vážena dle počtu studentů, tj. větší školy mají větší váhu. Ve sledovaných letech je míra dokončování na různě vědecky hodnocených VŠ podobná. Míra dokončování studií kvalitu vědy tedy nereflkuje. Je např. možné, že nároky na absolvování doktorského studia jsou na vědecky slabších VŠ nižší, což zlepšuje statistiky dokončování studií, ale nemusí to korelovat s jejich kvalitou.

Graf 4: Míra dokončování doktorských studií 5 let od jejich započetí – dle kvality vědy (na úrovni VŠ)
(% absolventů z přijatých ke studiu před 5 lety)

Zdroj: *Statistiky MŠMT* a vlastní výpočty

Informace o kvalitě vědy na vysoké škole poskytuje národní hodnocení výzkumných organizací. Je však otázka, nakolik hodnocení vysoké školy ve vědě jako celek odpovídá kvalitě vědy na součástech, respektive oborech konkrétních doktorských programů.

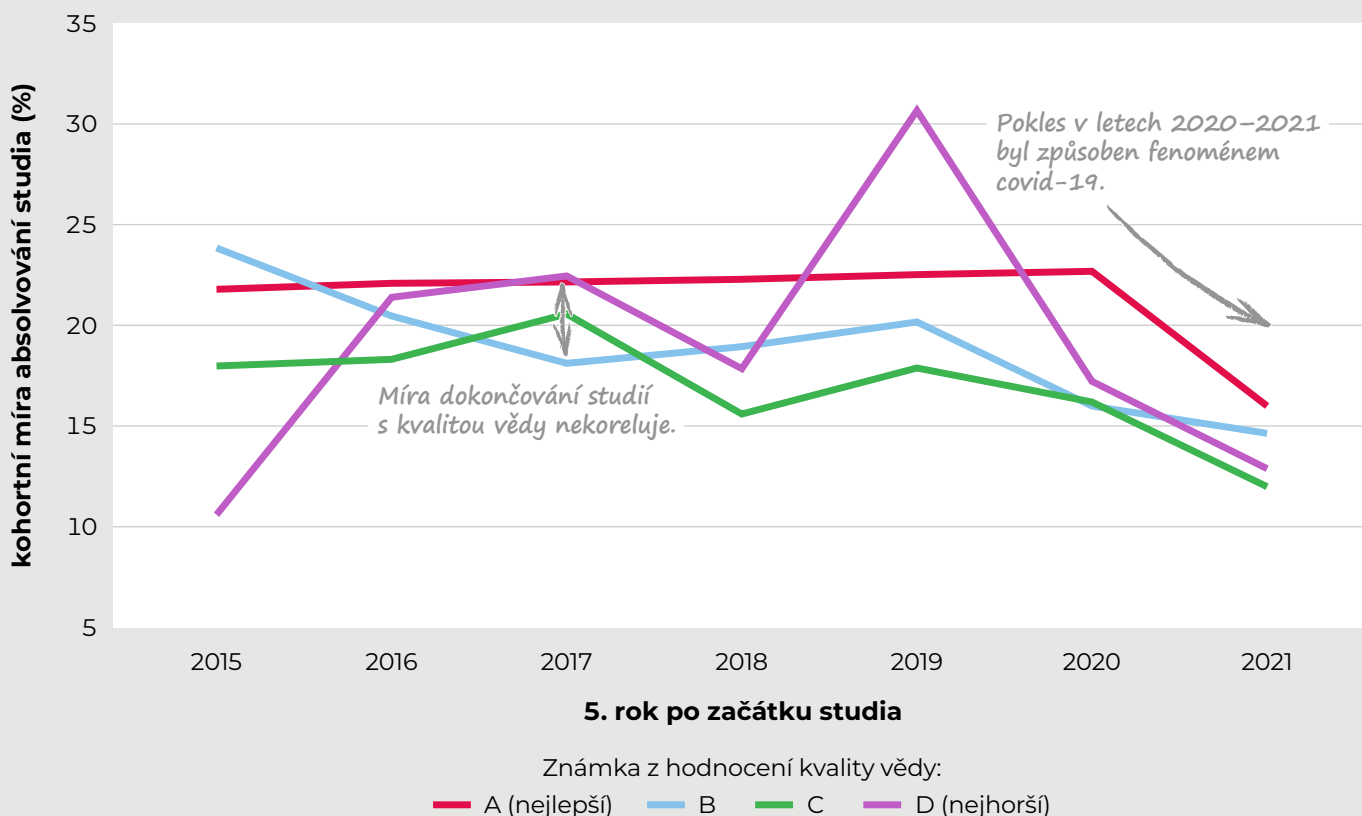
⁷ Je např. možné, že některé obory trpí nízkou mírou absolvování z důvodů nedostatečné finanční podpory doktorandů v důsledku méně dostupnému financování doktorandů z grantů, infrastrukturních projektů, historické úrovně oborové podpory studia (tzv. KENů) apod. To by však vyžadovalo další empirický výzkum. Více o konceptu KENů studie IDEA Srholec (2023), Rozdíly nákladnosti vysokoškolského výzkumu mezi vědními oblastmi: Jak moc se liší od „KENů“ ve výuce? <https://idea.cerge-ei.cz/studies/rozdily-nakladnosti-vysokoskolskeho-vyzkumu-mezí-vedními-oblastmi-jak-moc-se-liší-od-kenu-ve-vyuce-2>

⁸ Zdrojem informací o kvalitě vědy na vysokých školách jsou výsledky národního hodnocení dle Metodiky 2017+ (viz <https://hodnoceni.rvvi.cz/>). Z něho jsou k dispozici dvě metriky: (i) známky (A až D) z hodnocení kvality vědy na úrovni celých vysokých škol a (ii) známky z hodnocení kvality vědy na úrovni oborů vysokých škol dle oborové typologie FORD (viz Metodika 2017+). Jde o údaje z předposledního uzavřeného pětiletého cyklu hodnocení (tj. bez variace známek v čase). Výpočet pro potřeby této studie je komplikován rozdílnou oborovou typologií vědních a vzdělávacích oborů. Metodika přepočtu je popsána v původní studii *Follow-up na zprávu NVF – Vývoj podílu dokončování doktorských studií a poměru mezi studenty doktorských a magisterských oborů v letech 2015 a 2022*

Graf 5 proto představuje další možný pohled na stejný fenomén s tím rozdílem, že známka kvality vědy je odvozena od hodnocení fakult (respektive oborových skupin odpovídajících zaměření fakult⁹), a nikoliv od známek celých vysokých škol. Korelace mezi mírou dokončování studií a kvalitou vědy je i zde malá. Nejhůře hodnocené obory vykazují jak nízkou, tak vysokou míru absolvování studia.

Graf 5: Míra dokončování doktorských studií 5 let od započetí – dle kvality vědy (na úrovni oborových skupin – fakult)

(% absolventů z přijatých ke studiu před 5 lety)

Zdroj: Statistiky MŠMT a vlastní výpočty

Mezi mírou dokončování Ph.D. studií a kvalitou vědecké práce pracovišť neexistuje dostatečně silný statistický vztah. Míra dokončování Ph.D. studií tedy nepředstavuje dostatečně věrohodnou míru kvality doktorských programů. Ačkoliv v některém Ph.D. programu může být vysoká míra neúspěšnosti skutečně důsledkem špatné supervize a málo intenzivního studia, jinde to může být naopak důsledek vysokých studijních nároků.

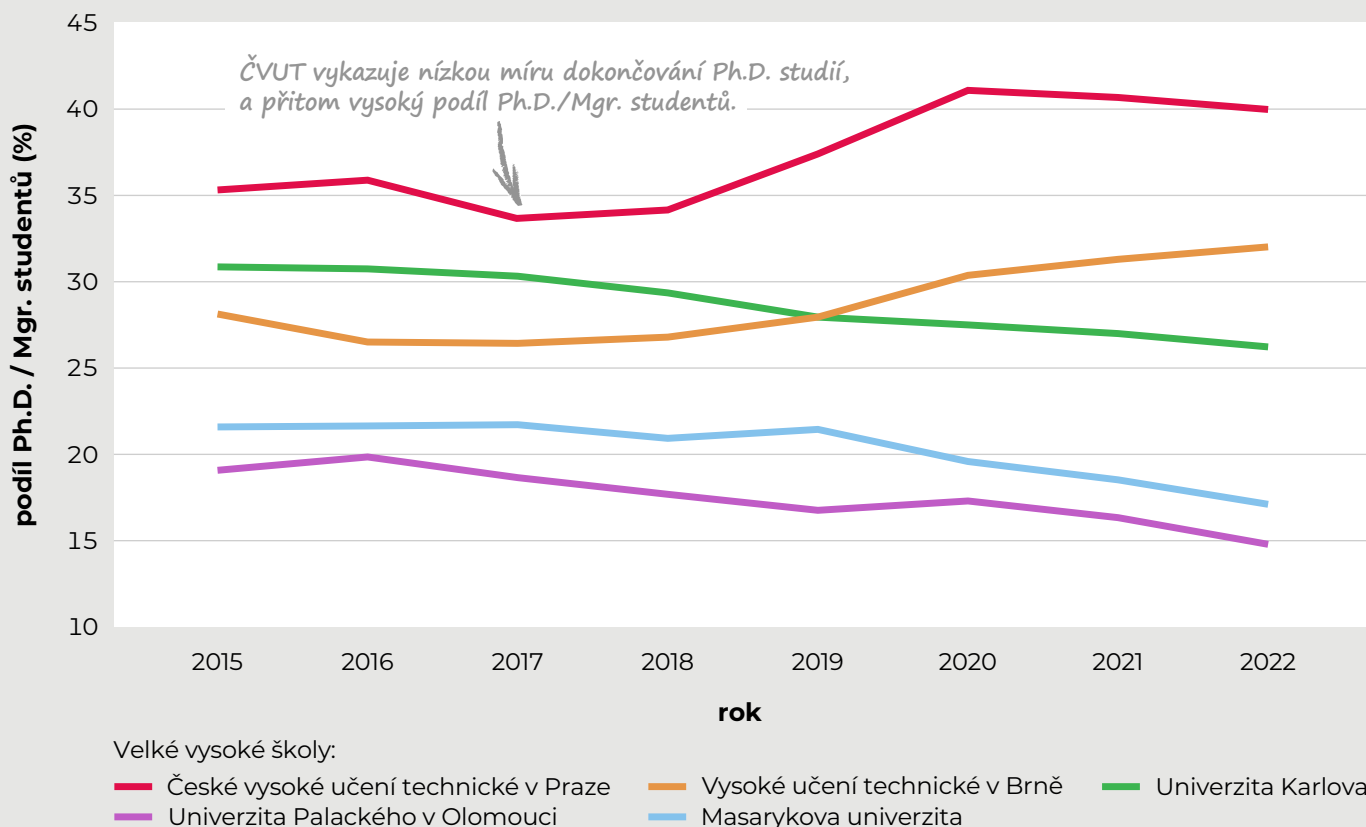
⁹ Přírodním nedostatkem tohoto srovnání je, že hodnocení dle Metodiky 17+ dosud neposkytuje známky oborů, ale jen oborových skupin. V analýze proto nedokonalé přiřazujeme známku fakultám podle jejich dominantní oborové skupiny.

IV. Podíl doktorandů na magisterských studentech a kvalita vědy

Dalším diskutovaným a snadno měřitelným indikátorem rozsahu doktorského studia je podíl doktorandů na počtu magisterských studentů (dále podíl *Ph.D./Mgr.*). Tento ukazatel uvažujeme, protože by mohl být interpretován tak, že ukazuje, kde v systému jsou P.hD. programy příliš velké vzhledem k velikosti dané VŠ v daném oboru. Existuje vztah mezi podílem *Ph.D./Mgr.* studentů vysoké školy a kvalitou vědecké práce jakožto indikátorem kvality doktorských studijních programů?

Graf 6 zachycuje podíl *Ph.D./Mgr.* na pěti největších vysokých školách v ČR. Jsou zde patrné dramatické rozdíly. Např. ČVUT vykazuje vysoký velmi vysoký podíl *Ph.D./Mgr.* Přitom z **Grafu 2** již víme, že ČVUT zároveň vykazuje velmi nízkou míru úspěšného absolvování doktorského studia (do pěti let od nástupu do studia).

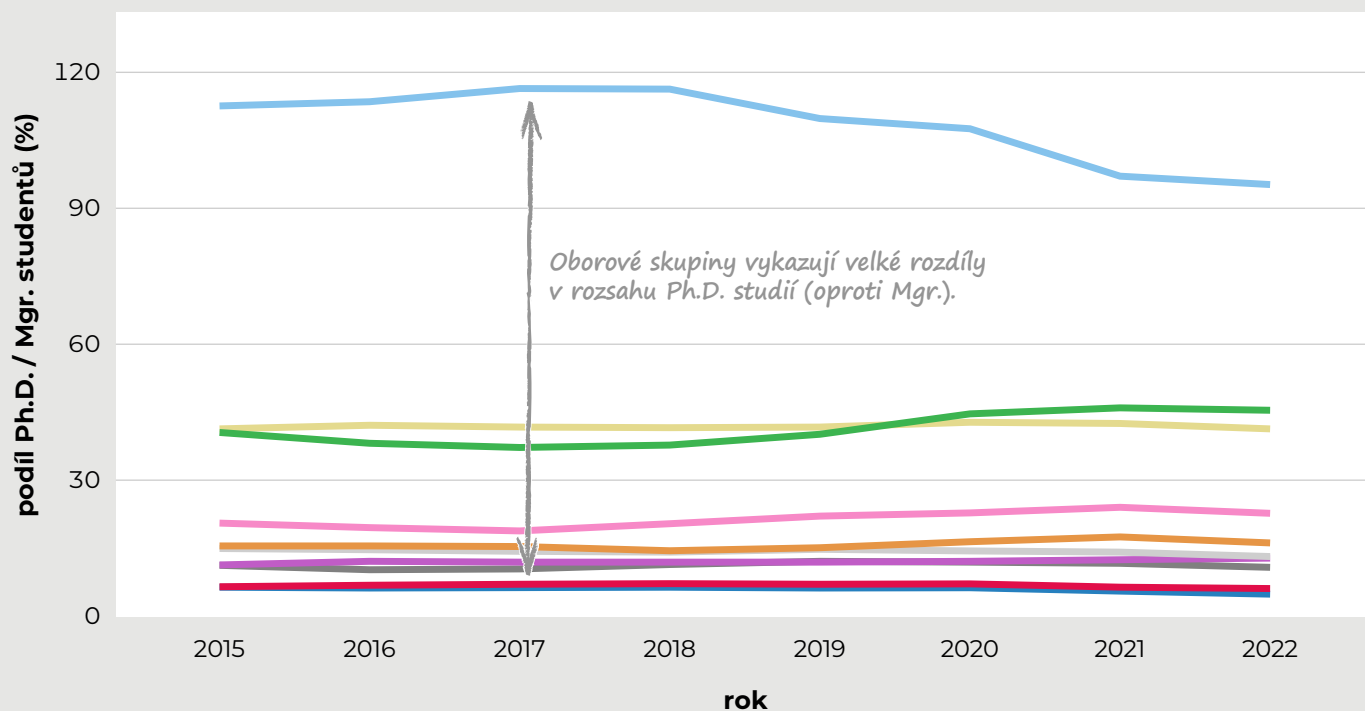
Graf 6: Podíl Ph.D./Mgr. studentů velkých vysokých škol (v %)

Zdroj: Výkonové statistiky MŠMT a vlastní výpočty

Graf 7 ukazuje podíl Ph.D./Mgr. pro různé oborové skupiny. I zde jsou patrné obrovské rozdíly. Zdaleka nejvyšší podíl Ph.D./Mgr. vykazuje skupina *přírodní vědy, matematika a statistika*. Naopak velmi nízký podíl vykazuje *společenskovědní* skupina (společenské vědy, žurnalistika a informační vědy). Je tedy zřejmé, že podíl Ph.D./Mgr. je do velké míry dán oborovými specifiky včetně zdrojů financování.¹⁰

Graf 7: Podíl Ph.D./Mgr. studentů oborových skupin (v %)

Oborové skupiny (ISCED-F):

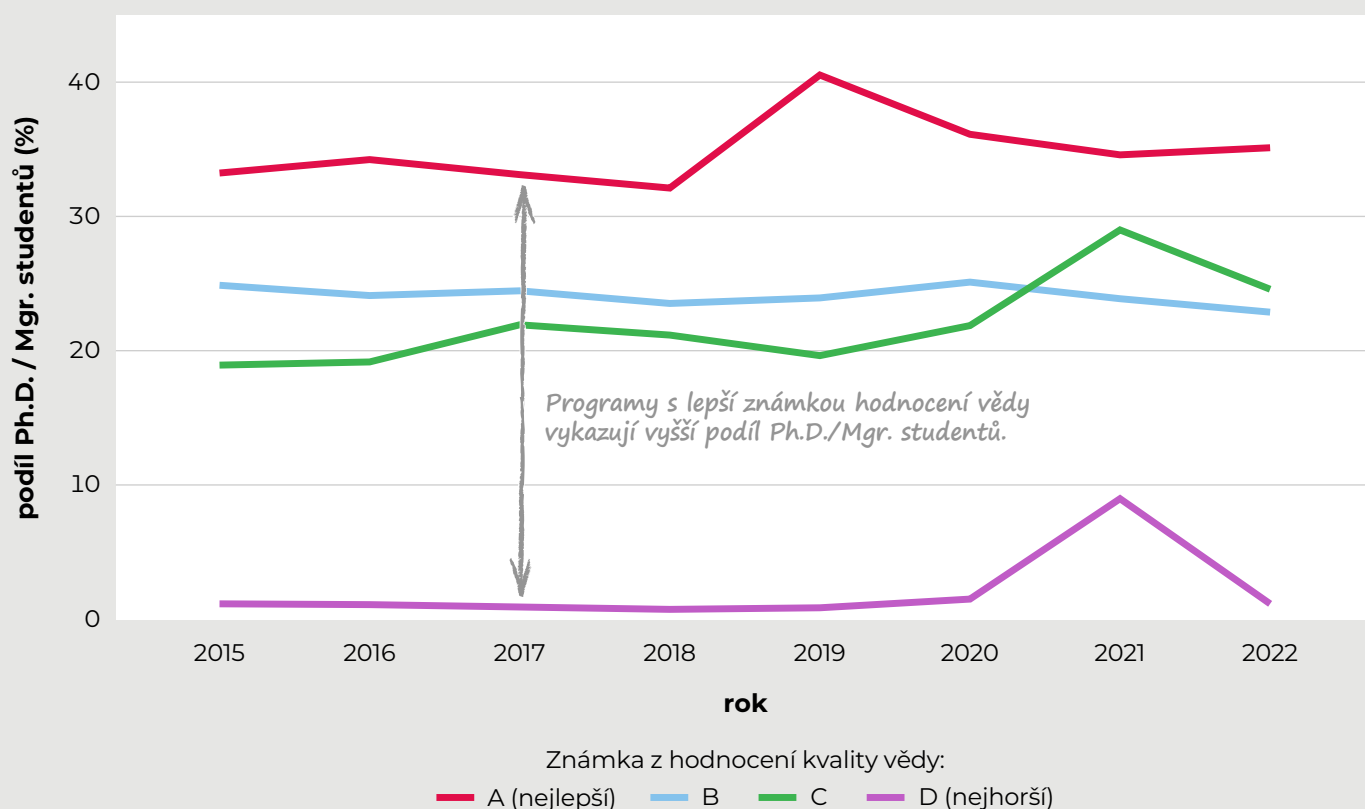
- 01 Vzdělávání a výchova
- 02 Umění a humanitní vědy
- 03 Společenské vědy, žurnalistika a informační vědy
- 04 Obchod, administrativní a právo
- 05 Přírodní vědy, matematika a statistika
- 06 Informační a komunikační technologie (ICT)
- 07 Technika, výroba a stavebnictví
- 08 Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství
- 09 Zdravotnictví a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky
- 10 Služby

Zdroj: Výkonové statistiky MŠMT a vlastní výpočty

¹⁰ Oborovým specifickým může být například míra uplatnění se na trhu práce s magisterským stupněm vzdělání nebo rozdíly v reálné době studia Mgr. programů.

Graf 8 je založen na známkách z národního hodnocení vědy¹¹ na úrovni fakult VŠ. Ukazuje, že doktorské programy s lepší známkou hodnocení vědy vykazují výrazně vyšší počet doktorandů v poměru k počtu studentů magisterských. Z předchozího grafu již víme, že jde do velké míry o programy přírodovědné. Fakt, že doktorské studium je rozsáhlejší tam, kde je vyšší kvalita vědecké práce, je pozitivní rys systému, který by reforma neměla narušit.

Graf 8: Podíl Ph.D./Mgr. studentů (v %) a kvality vědy (na úrovni oborových skupin – fakult)

Zdroj: Výkonové statistiky MŠMT a vlastní výpočty

¹¹ Výsledky národního hodnocení výzkumných organizací <https://hodnoceni.rvi.cz/>

V. Závěry a doporučení

Naše analýza dokladuje, že reformou zvažovaný klíčový indikátor reálnou kvalitou Ph.D. programů neindikuje. Existují velké oborové rozdíly v míře úspěšného absolvování doktorských studijních programů, které s rozdíly v kvalitě Ph.D. programů nekorelují.

- Pokud by implementace novelizovaného zákona o VŠ alokaci podpory doktorandských stipendií byla založena *dominantně* na míře dokončování Ph.D. programů, nepochybně by to podpořilo ty studijní programy, které vykazují vyšší míru absolvování studia. Ale zároveň by to finančně poškodilo kvalitní a náročné doktorské programy, které v důsledku náročných kritérií vykazují míru dokončování studií nižší. Je důležité si uvědomit, že samotný fakt, že VŠ dostanou na všechny doktorandy fixní sumu, už vytváří tlak na rychlejší dokončování studií, i bez využití míry dokončování pro alokaci prostředků na VŠ.
- Dále by to znevýhodnilo Ph.D. programy v oborech, které mají oborově přirozeně nižší míru úspěšnosti bez ohledu na kvalitu studia či podporu absolvování. Míra dokončování studií by tak v důsledku reformy významně určovala oborovou strukturu doktorských studií v zemi. Např. by docházelo k útlumu Ph.D. studií v IT oborech, kde je míra dokončování přirozeně nízká (např. díky podmínkám na trhu práce), aniž by to bylo způsobeno jejich nízkou kvalitou. Podobně, pokud např. některé obory trpí nízkou mírou absolvování z důvodů nedostatečné finanční podpory doktorandů (díky méně dostupnému financování doktorandů z grantů, infrastrukturních projektů apod.), pak by alokace založená na míře dokončování vedla k realokaci podpory směrem k oborům, které dnes vykazují vyšší míru dokončování díky vyšší schopnosti podpořit doktorandy z vlastních vědeckých zdrojů. Hrozila by tak neopodstatněná realokace podpory Ph.D. programů směrem k přírodovědným oborům, podobně jako v éře tzv. kafemlejnku.¹² Již dnes mají v ČR přírodovědné obory dramaticky vyšší podíl Ph.D. studentů oproti magisterským studentům než sociálně-vědní obory. Tyto obory také díky kafemlejnkovému předpisu expandovaly v najímání vědeckých pracovníků více než ostatní oborové skupiny. Pokud by VŠ národní ukazatele alokace podpory založené dominantně na míře dokončování přebraly pro vnitřní rozhodování, vedlo by to k dalšímu z řady tzv. Matoušových efektů¹³ alokace veřejné podpory vědy v ČR.
- Alokační podpory Ph.D. programů dominantně dle míry dokončování studia by nedošlo k navýšení efektivity alokace podpory co do kvality vědeckého vzdělávání. Jelikož z naší analýzy víme, že větší rozměr doktorského studia (v poměru k magisterskému studiu) je v ČR na vysokých školách s kvalitnější vědeckou činností, pak by i pouze symetrické krácení rozsahu doktorských studií v rámci daného oboru na vědecky slabších a vědecky silnějších školách (se stejnou mírou dokončování) vedlo v absolutním vyjádření k rozsáhlejšímu škrtání doktorského studia tam, kde má toto studium vyšší kvalitu.

Použití kritéria míry dokončování jako dominantního ukazatele tak není v souladu s reformním záměrem lépe zacílit podporu Ph.D. programů. Podpora by měla dominantně vycházet z kvality vědeckého vzdělávání (tj. národního hodnocení kvality vědy) a ze schopnosti umisťovat Ph.D. absolventy do prestižních vědeckých či aplikovaných pozic, kde je zjevně využito jejich vědeckého vzdělání (tj. sběru dat o tzv. *placementu* studentů). Případně by se v alokaci měly odrážet národní oborové priority reflektující ekonomické a společenské potřeby a zajišťující minimální rozsah společensky potřebných oborů.

¹² V letech 2010–2013 se dominantní část veřejné institucionální podpory na výzkum, specifický výzkum a částečně i na vzdělávací činnost mezi vysoké školy přerozdělovala *napříč oborovými skupinami* v proporcích bodů udělených vysokým školám za jimi vykázané výsledky výzkumu a vývoje, což zvýhodnilo obory, které mají bez ohledu na kvalitu vědecké práce vysokou publikační frekvenci.

¹³ Matoušův efekt je původní označení sociologického jevu označovaného také jako akumulovaná výhoda – bohatí a úspěšní se stávají bohatšími a úspěšnějšími, naproti tomu neúspěšní a chudí ztrácejí i drobné úspěchy (wikipedia). Název je odvozen z úryvku Matoušova evangelia z podobenství o hřivnách: „Neboť každému, kdo má, bude dáno a přidáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.“ Viz také video IDEA Talks Davida Klímeše se Štěpánem Jurajdou na <https://www.youtube.com/@CERGE-EI>

V tuto chvíli je snadno dostupný indikátor známek udělených v rámci národního hodnocení výzkumných organizací, nejlépe na úrovni oborových skupin. Nicméně použití tohoto indikátoru na úrovni fakult vyžaduje vylepšení zavedeného systému hodnocení vědy na vysokých školách podle Metodiky 17+ tak, aby v případě existence Ph.D. programů poskytovalo i zhodnocení oborů na úrovni součástí vysokých škol. M17+ dosud poskytuje pouze zhodnocení oborových skupin za celé VŠ a hodnocení fakult a oborů je výsledkem pouze vlastního interního hodnocení škol. Ideálním a snadno vyhodnotitelným ukazatelem kvality doktorských programů by byly informace o pracovním umístění nejlepších absolventů (např. 5 či 10 % absolventů). Ph.D. programy, kterým se daří umístit absolventy na prestižní zahraniční univerzity a výzkumné ústavy, do veřejné správy či do špičkového firemního výzkumu, jsou nepochybně programy, které nabízejí kvalitní a užitečný vzdělávací obsah.

Reformní změny systému doktorského studia v České republice by kromě zavedení hodnocení Ph.D. programů na základě kvality vědy a umístování Ph.D. absolventů na úrovni oborů-součástí VŠ měly jít dále: (1) Měly by reagovat na skutečnost, že doktorandi na pracovištích vysokých škol kromě studia plní řadu důležitých rolí, které bude po výrazné redukci jejich počtu muset dělat někdo jiný. (2) Ve vazbě na to by se měly zvážít překonané povinné ale neefektivní výukové aktivity, např. neefektivní bakalářské práce, případně snížit administrativní náklady dané externí regulací programů. (3) Dále by reforma doktorského studia mohla souviset s diverzifikací systému terciárního školství tak, aby se legitimizovaly vysoké školy bez Ph.D. programů.

DĚKUJEME VŠEM SPONZORŮM | WE THANK ALL OUR SPONSORS

Zaujala vás tato publikace?

Podpořte nezávislý akademický výzkum dopadů veřejných politik ČR a přispějte na naši činnost, abychom mohli napsat další.

IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. podílí na aktivitách Strategie AV21
IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences participates in the Strategy AV21 activities

IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR

Politických vězňů 7, Praha 1

✉ idea@cerge-ei.cz

Tel.: (+420) 602 698 440

🏠 <https://idea.cerge-ei.cz>

📘 facebook.com/ideacerge

📧 @IDEA_ThinkTank

Koordinátor společenskovedního programu Společnost v pohybu a veřejné politiky v rámci Akademie věd České republiky a jejich programů pro špičkový výzkum **Strategie AV21**.

Upozornění: Tato publikace reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This publication represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

Rizika reformy doktorského studia

Policy Brief IDEA

© Jiří Grosman, Štěpán Jurajda, Daniel Münich

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2024

ISBN: 978-80-7344-715-1